

Силабус навчальної дисципліни
«Електропостачання повітряних суден»
Освітньо-професійної програми
«Авіоніка»
Галузь знань: 17 «Електроніка та
телекомунікації»
Спеціальність: 173 «Авіоніка».

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента фахового переліку
Курс	3
Семестр	6
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4 кредити/120 годин
Мова викладання	Українська/англійська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Методи та технології побудови електропостачання повітряних суден (ПС); виробництво, передача, розподіл, перетворення та споживання електроенергії на ПС; методи забезпечення якості електроенергії та надійності функціонування систем електропостачання ПС при їх льотній та технічній експлуатації.
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	<p>Метою викладання дисципліни є розкриття сучасних наукових концепцій, понять, методів, технологій побудови електропостачання повітряних суден, фізичних процесів, які виникають при виробництві, розподіленні, передачі та споживанні електричної енергії, методів розрахунку і умов оптимального управління режимами функціонування.</p> <p>Знання отримані при вивченні дисципліни дозволять майбутньому інженеру займатись проектуванням електропостачання сучасних повітряних суден (ЕППС) в конструкторських бюро, або експлуатацією в авіаційних підрозділах.</p>
Чому можна навчитися (результати навчання)	Оволодіння методами та технологіями побудови електричних систем повітряних суден, методами забезпечення якості електроенергії та надійності функціонування, методами експлуатації електропостачання ПС.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	<p>Знання видів систем електропостачання повітряних суден та методів їх функціонування дозволить займатись проектуванням нових систем перспективних повітряних суден, обслуговувати, ремонтувати та експлуатувати наявні системи вітчизняних та закордонних ПС.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути наступні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - загальні: здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації різних джерел; здатність до адаптації та дії в новій ситуації, використання інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності; здатність вирішувати складні задачі та проблеми виробництва, передачі, розподілу та споживання електроенергії на борту повітряного судна. - фахові: володіння передовими концептуальними та методологічними знаннями зі спеціальності; здатність критично сприймати і аналізувати чужі думки та ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми, проводити критичний аналіз власних матеріалів; здатність розуміти процеси і явища у технологічних комплексах забезпечення функціонування повітряних суден, аналізувати виробничо-технологічні процеси, визначати способи та

	стратегії обслуговування та експлуатації, забезпечувати безпеку польотів ПС.
Навчальна логістика	<p>Зміст дисципліни: Навчальний модуль № 1. «Електроенергетичні вузли і схеми регулювання» Структури ЕППС. Привід авіаційних генераторів. Регулювання частоти обертання авіаційних генераторів. Регулятори напруги авіаційних генераторів. Статика та динаміка процесів регулювання напруги авіаційних генераторів. Статичні перетворювачі струму. Акумуляторні батареї. Навчальний модуль №2. «Розподіл електричної енергії, режими роботи, автоматизація управління, контроль та захист» Управління системами електропостачання та їх захист. Розподіл електричної енергії. Ненормальні режими роботи в системах електропостачання. Захист систем електропостачання. Системи розподілу електричної енергії та їх захист. Електропостачання, як об'єкт контролю. Надійність електропостачання. Перспективи розвитку електропостачання на ПС. Види занять: лекції – 34 години; практичні заняття – 17 годин; самостійна робота: 69 годин. Методи навчання: При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод; метод проблемного викладання; репродуктивний метод; дослідницький метод.</p> <p>Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, лабораторних робіт, демонстрацій, самостійному розв'язанні завдань, роботі з навчальною літературою, аналізі та розв'язанні завдань</p> <p>Форми навчання : очна, заочна</p>
Пререквізити	Загальні та фахові знання у сфері забезпечення функціонування авіаційних систем, агрегатів, блоків на борту ПС за рахунок виробництва, передачі, перетворення, розподілу електроенергії.
Пореквізити	Знання з дисципліни можуть бути використані у дисциплінах «Електрообладнання регіонального/магістрального літака», «Технічне діагностування авіоніки», «Основи експлуатації авіоніки».
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ НАУ	<p>Начальна та наукова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. В.П. Захарченко, С.В. Єнчев, С.С. Ільєнко, В.В. Тихонов, С.С. Товкач. Електропостачання повітряних суден. Навчальний посібник.- К.: НАУ, 2021. – 244 с. 2. Захарченко В.П., Панов В.И. Оцінка динамічних властивостей авіаційних енерговузлів з використанням обчислювальної техніки. – К.: КПЦА, 1994. – 36 с. 3. С.С. Ільєнко, В.П. Захарченко, С.В. Єнчев, А.В. Ільєнко. Функціональні автоматизовані системи та комплекси повітряних суден. Навчальний посібник. – К.: НАУ, 2019. – 160 с. 4. Захарченко В.П. Системна ефективність програмованої експлуатації авіоніки / В.П. Захарченко, С.В. Єнчев, С.С. Товкач, С.С. Ільєнко // монографія. – К.:НАУ. – 2018. – 192 с. 5. В.П. Захарченко, С.В. Єнчев, С.С. Ільєнко, С.С. Товкач, А.В. Ільєнко. Методика та засоби забезпечення резервування авіоніки. Монографія: –К.: НАУ, 2020. – 276 с. 6. Захарченко В.П., Воробйов В.М., Єнчев С.В., Тихонов В.В. Електропостачання повітряних суден. Лабораторний практикум. – К.: НАУ, 2010. – 85 с. <p>Робоча програма (посилання на репозитарій):</p>

	https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/38365
Локація та матеріально-технічне забезпечення	ауд. 5-103, мультимедійне обладнання
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Диференційований залік
Кафедра	Автоматизації та енергоменеджменту
Факультет	Аерокосмічний
Викладач(і)	<p>ПШБ Захарченко Віктор Панасович</p> <p>Посада: завідувач кафедри Вчене звання: доцент</p> <p>Науковий ступінь: к.т.н. Профайл викладача: E-mail: viktor.zakharchenko@npp.nau.edu.ua Тел.: 406-75-25 E-mail: vzahar@ukr.net Робоче місце: 5.102</p>
Оригінальність навчальної дисципліни	<p>Авторський курс</p> <p>У курсі навчання студенти набувають наступних знань та вмінь:</p> <p>Знати: технічні вимоги до електропостачання повітряних суден (ЕППС); вплив стану ЕППС на безпеку польотів і навколишнє середовище; правила техніки безпеки при обслуговуванні ЕППС; принцип побудови, переваги та недоліки типових систем ЕППС, перспективи розвитку; принцип дії, особливості конструкції та експлуатаційні характеристики елементів ЕППС; основні методи аналізу властивостей та технічного стану ЕППС і їх елементів, параметри контрольовані в процесі експлуатації; особливості експлуатації ЕППС.</p> <p>Вміти: самостійно: провадити аналіз причин відмов електропостачання; провадити аналіз статичних та динамічних характеристик, стійкості та якості перехідних процесів у ЕППС; оцінювати відповідності електропостачання вимогам ДСТУ та ГОСТ; провадити перевірку для визначення працездатного стану ЕППС та їх елементів; визначати фактори та умови, які знижують надійність ЕППС та їх елементів; провадити оцінку похибок і достовірності отриманих результатів, їх критичне осмислення при прийнятті відповідальних рішень.</p>
Лінк на дисципліну	https://classroom.google.com/c/NjgxNzc3MTc0NzRa

Розробник

Віктор ЗАХАРЧЕНКО